

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201387
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8220201387.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobkyne S. D., L.. X.XX.XXXX, J. T. XX/XXX, XXX XX O., zast. advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSŤ, s.r.o. Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, zast. advokátkou JUDr. Katarínou Hegedúšovou, Majerníkova 3/A, Bratislava, o primerané zadostučinenie v sume 300,- eur a v sume 2.243,39 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý žalobkyni zaplatiť 2.543,39 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou (v konaní vedenom pod sp. zn. 1Csp/32/2020) domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300,- eur a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov, pod sp. zn. 5Csp/23/2019 o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná v uplatňovanom nároku, rozsudkom Okresného súdu Bardejov, pod sp. zn. 5Csp/23/2019, zo dňa 25.9.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 15.11.2019. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

„7. Z Úverovej zmluvy zo dňa 01.02.2013 č. XXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom vyplýva, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 400,00 Eur. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 288,00 Eur, t.j. spolu zaplatiť čiastku 688,00 Eur a to v 1 splátke vo výške 688,00 Eur splatnej dňa 08.10.2013. Celkový poplatok dlžníka spojený s úverom je tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 104,40 Eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 183,60 Eur. RPMN vypočítaná v zmysle zákona je vo výške 125,58 %.

8. Podľa bodu 10 Všeobecných podmienok poskytnutia úver : Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach/e tak, ako je to uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Časť poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšná časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

36. Poplatok, ktorý sa žalobkyňa zaviazala zmluvou o úvere zaplatiť žalovanému okrem sumy úveru (400,00 Eur) činí celkovo 288,00 Eur, z ktorej predstavuje úrok 36,25 % (104,40 Eur) a administratívne náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou

63,75 % (183,60 Eur). Žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 400,00 Eur, pričom sa zaviazala vrátiť 688,00 Eur. Z toho je zrejmé, že administratívny poplatok tvorí podstatnú časť poplatku, ktorý mala žalobkyňa vrátiť žalovanému. Súd tento poplatok vyhodnotil ako neplatný z dôvodu rozporu s § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie zákona. Obchádzanie zákona videl súd v tom, že dojednanie tak vysokého administratívneho poplatku prevyšujúceho úrok, nie je ničím iným ako snahou obísť ustanovenia o tom, že výška úrokov pri úvere nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi a zároveň mal spôsobiť neúmerne navyšovanie úveru. Samotné dojednanie administratívneho poplatku protizákonné nebolo a v čase uzavretia úverovej zmluvy právnym predpisom nebola ani stanovená, resp. obmedzená výška úroku pri úveroch. Z rozhodnutí súdov Slovenskej republiky je však zrejmé, že dojednanie úrokov v neprimeranej výške bolo a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Taktiež výška administratívneho poplatku je 45,90 % z poskytnutej čiastky a teda je nepochybné, že takýto poplatok značne prevyšuje náklady, ktoré má žalovaný s vypracovaním a uzatvorením zmluvy, a preto je takýto poplatok neprimeraný. Súd je preto toho názoru, že administratívny poplatok spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľný.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 800502624 zo dňa 01.02.2013 uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru - bod 10 v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach/e tak, ako je to uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Časť poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšná časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže žalobkyňa ňou uznala voči žalovanému dlžnú sumu vrátane poplatku, pričom jeho časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, pričom súd vyhodnotil uvedené zmluvné dojednanie o administratívnom poplatku za neprijateľné. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.“

Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, primerané finančné zadosťučinenie preto požaduje vo výške 300,--eur, pričom nárok ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný v zmluve použil neprijateľnú zmluvnú podmienku. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/23/2019, zo dňa 25.9.2019 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenia ani rozširovať ani zužovať. Poukázala na § 3 ods. 5 tretia veta, § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

2. Žalobkyňa sa podanou žalobou (v konaní vedenom pod sp. zn. 7Csp/63/2020) domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplata primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 2.243,39 eur a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov, pod sp. zn. 3Csp/40/2018 o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná, rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 3Csp/40/2018, zo dňa 25.10.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 2Co/34/2019, zo dňa 15.7.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 16.8.2019. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: „Žalobkyňa uzavrela dňa 01.02.2013 zo žalovaným v 1. rade zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorej súčasťou bola Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 01.02.2013. Uvedená dohoda o

zrážkach zo mzdy môže zabezpečiť plnenie z už splatnej pohľadávky, nie z pohľadávky, ktorá sa stane splatnou do budúcnosti.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka zakotvuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky v časti o inom, ako hlavnom predmete zmluvy sa rovná absolútnej neplatnosti zmluvy v uvedenom rozsahu.

Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Ak by sa preukázal najmenej nepriamy úmysel veriteľa, išlo by pre zmenu o neplatnosť úverovej zmluvy pre rozpor so zákonom, Trestným zákonom § 235 TZ.

Súd s ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, z vyššie uvedených dôvodov podanej žalobe vyhovel a určil, že žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 01.02.2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade k zmluve o úvere č. 800502624 zo dňa 01.02.2013 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.“

Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, primerané finančné zadosťučinenie preto požaduje vo výške 2.243,39 eur. Dodala, že žalovaný dňa 1.3.2016, požiadal jej zamestnávateľa o výplatu zrážok zo mzdy vo výške 2.781,40 eura. Listom zo dňa 11.5.2017 žalovaný oznámil zamestnávateľovi, že dňa 9.5.2017 bola uhradená celá istina úveru spolu s poplatkom a že zamestnávateľ je povinný ešte zraziť sumu 2.243,39 eura ako úroky z omeškania. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 3Csp/40/2018, zo dňa 15.10.2018 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenia ani rozširovať ani zužovať. Poukázala na § 3 ods. 5 tretia veta, § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 10.3.2021, č.k. 1Csp/32/2020-140 súd spojil konania vedené tunajším súdom pod sp. zn. 1Csp/32/2020 a pod sp. zn. 7Csp/63/2020 na spoločné konanie, ktoré sa bude viesť pod sp. zn. 1Csp/32/2020. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.3.2021.

4. Žalovaný sa k veci vyjadril písomne. Uviedol, že neuznáva žalobcom vznesený nárok na finančné zadosťučinenie ani čo do dôvodu, ani čo do výšky. Žalobca nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil vznesený nárok na finančné zadosťučinenie. Má za to, že žalobcovi finančné zadosťučinenie neprislúcha, nakoľko neexistuje žiaden relevantný dôvod na jeho priznanie. Žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadosťučinenia, žalobcovi nevznikla. Poukazuje na skutočnosť, že ako môže byť poskytnutá dlžníkovi právna ochrana, keď sám je ten, kto ako prvý porušil svoje povinnosti, nakoľko si neplnil záväzky, ku ktorým pristúpil. Žalobca v postavení dlžníka uzatvoril so Žalovaným v postavení veriteľa dňa 01.02.2013 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX na základe ktorej bol Žalobcovi poskytnutý úver vo výške 400,- Eur. Poukázal na ust. § 3 ods. 5 zák.č. 250/2007 Z.z. a čl. 2 ods. 1,2, čl. 5 CSP. Predmetné ustanovenie síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť

nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia. Má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie vydané v konaní vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 5Csp/23/2019. Má za to, že rozsudok Okresného súdu Bardejov má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanie náhrady finančného zadosťučinenia za neprimerane. Tiež má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie vydané v konaní vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 3Csp/40/2018. Má tiež za to, že rozsudok Okresného súdu Bardejov má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanie náhrady finančného zadosťučinenia za neprimerane. Žiada súd, aby pri posudzovaní uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu Žalobcu a Žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie Žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám porušil viacnásobne zmluvné ustanovenia úverovej zmluvy. Má za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, žalobca neodôvodnil jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo - právneho vzťahu medzi ním a žalovaným. V tomto kontexte je dôležitý gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. Redigovali: J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj, Bratislava: Veda 2003) príslovku primerane spája so slovom vhodne. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane 5/10 s významom vhodne, vyhovujúc požiadavkám, spĺňajúc požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor dr. Štefan Peciar, CSc. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena „primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý. Ako bolo uvedené priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by Žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premičané. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nie len jeho deklaráciu. Má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Je toho názoru, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Toto však nepredstavuje daný prípad. Žiada súd, aby pri posudzovaní uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na Zmluve ďalej prehlásil, že si Zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. „Přiměřené zadosťučinení je chápáno jako nástroj k odstránění újmy nemateriálního charakteru, tedy nikoliv jako náhrada za způsobenou materiální škodu.“ K tomuto Najvyššie súd Českej republiky uviedol: „Právní praxe i teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadosťučinení je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadosťučinení neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“ Za spornú považuje aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia, ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. § 3 ods. 5 ZoS je zákonným ustanovením s relatívne vágnou hypotézou. Predpoklady priznania finančného zadosťučinenia sú nasledujúce: porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoS a osobitnými predpismi, úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti, primeranosť zadosťučinenia, zodpovedná osoba. Všetky uvedené predpoklady

priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo - právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade Žalovaný Žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (Žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nesmie slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody. Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských právnych vzťahov, t. j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu spravujúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu, pokiaľ však žalobca poukazuje na skutočnosť, že sa úspešne domáhal svojich spotrebiteľských práv, na druhej strane je potrebné uviesť, že to bol žalobca, kto žiadal o úver. S poukazom na vyššie uvedené, za daného stavu a s ohľadom na opakované ľahostajné konanie žalobcu, výška uplatneného finančného zadosťučinenia nezodpovedá svojmu účelu, teda pôsobiť preventívne naprieč existujúcich spotrebiteľských vzťahov. V danom prípade nie je priznaním finančného zadosťučinenia naplnená jeho preventívna funkcia ani z toho dôvodu, že žalovaný v novovzniknutých spotrebiteľských úverových vzťahoch už niekoľko rokov nepoužíva vytykané nedostatky. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalovaný poukazuje na nasledovné rozhodnutie: „Právní praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadosťučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadosťučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha. Ve formě zadosťučinění, jako prostředku satisfakčního, není možno proto brát ohled na prvky, které mají materiální povahu, poněvadž materiální reparaci tento právní prostředek ochrany proti nekalé soutěži neslouží. Nárok na přiměřené zadosťučinění je dále nárokem, který má převážně, popř. výlučně objektivní charakter. Dovojuje se, že je nárokem „objektivním, který není vázán na naplnění jakýchkoli subjektivních podmínek“ (Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: Obchodní zákoník, komentář, 7. vydání, C. H. Beck 2002, str. 148). V rozsudku ze dne 25. 3. 1998 sp. zn. I. Odon 45/97 Nejvyšší soud dovodil, že „přiměřenost výše peněžního zadosťučinění musí být posuzována jak z objektivních, tak subjektivních hledisek“ (srov. též Faldyna, F. a kol. - autor příslušné části Hajn, P.: Obchodní zákoník s komentářem, I. díl, Codex 2000, str. 143.) V každém případě jsou subjektivní momenty z hlediska výše přiměřeného zadosťučinění pouze momenty doplňkovými.“ (Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 652/2001, zo dňa 18.09.2002). Považuje finančné zadosťučinenie priznané Žalobcovi za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť žalobcu. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o duplicitné uplatnenie a priznanie sumy finančného zadosťučinenia. Určenie konkrétnej výšky

je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom. Poukazuje na duplicitu požadovaných peňažných plnení zo strany žalobcu. Žalobca sa na jednej strane domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, a na strane druhej požaduje zároveň aj finančné zadosťučinenie. Takýto súhrn finančných nárokov vznesených voči žalobcovi považuje za šikanózne. Na záver žalovaný poukazuje na skutočnosť, že žalobcovi nič nebránilo podať návrh na doplnenie žaloby o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia už v predošlom konaní Právny zástupca žalobcu tým, že podáva osobitne žalobu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia nekoná v prospech klienta, ale vo svoj vlastný, čím sa snaží vyúčtovať si ďalšie trovy právneho zastúpenia, pričom takéto konanie právneho zástupcu nie je ojedinelé. Konanie Žalobcu formou žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam. Žalobca sa teda mohol brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Má za to, že domáhanie žalobcu primeraného finančného zadosťučinenia, nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, nebolo by vhodné ju priznať a nebola náležitým spôsobom odôvodnená.

5. Na uvedené podanie žalovaného reagovala žalobkyňa podaním zo dňa 23.9.2020. Uviedla, že v slovenskom právnom poriadku, sa pojem finančného zadosťučinenia, resp. nemajetkovej ujmy, používa pri viacerých právnych inštitútoch a netvrdím, že sa v nich nenachádzajú spoločné prieniky. To však neznamená, že špeciálnu úpravu, obsiahnutú pri tom ktorom inštitúte, je možné nahradiť inou špeciálnou úpravou. Inštitút PFZ platí od 1.7.2007, keď už mali iné právne inštitúty, za sebou bohatú rozhodovaciu prax, čo môže zväzdať k nesprávnemu chápaniu nového, špeciálneho inštitútu, PFZ v spotrebiteľskom práve. Spotrebiteľské právo je novým právom, je to právo tretieho tisícročia a na jeho pochopenie je potrebné nielen byť patrične odborne pripraveným, ale je predovšetkým na jeho aplikáciu potrebná ľudská a občianska zrelosť a moderné sociálne cítenie, nevyhnutné na riadne fungovanie moderného sociálneho štátu. To nie je možné bez zbavenia sa starých a prekonaných stereotypov a predsudkov. Spotrebiteľské právo predstavuje prierezové právne odvetvie. Je založené na myšlienke ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany pred obratnosťou obchodníkov. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ z dôvodu svojej neskúsenosti či neznalosti nie je schopný konkurovať vyškoleným a skúseným profesionálom, ovládajúcim techniky moderného obchodu. Vo svojej genéze je spotrebiteľské právo právom opozície, ktoré sa vytvorilo na okraji a proti určitému zaužívanému poriadku, ako reakcia najmä proti autonómii vôle a právnemu individualizmu. Možno povedať, že mnohým sa javí toto právo zvláštnym, lebo ho nie je možno pochopiť bez zbavenia sa zotrvačného myslenia a jeho nahradenia novým myslením tretieho tisícročia. V spotrebiteľskom práve platí princíp kumulácie ochrany spotrebiteľa. Jednotlivé úpravy ochrany spotrebiteľa sa aplikujú vedľa seba a nezávisle na sebe. Ak prichádza do úvahy použitie viacerých právnych úprav na ochranu spotrebiteľa, nevylučujú sa a je ich možné využiť vedľa seba. V spotrebiteľských vzťahoch musí byť základným princípom princíp dôvery. Ak spotrebiteľ uskutočňuje právny úkon v dôvere v určitý, druhou stranou prezentovaný stav, musí byť chránený. Ak obchodník dôveru zneužije, využijúc spotrebiteľove „slabé“ danosti a stránky, či už oblasti sociálnej, vzdelanostnej, mentálnej, atď., má za to niesť zodpovednosť a na to slúži aj inštitút PFZ. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyselnosť a nezodpovednosť, zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiaceho sa ako ľahkomyselné a nezodpovedné, vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí. Štát nemôže dovoliť, aby táto „nezodpovednosť a ľahkomyselnosť“ spotrebiteľov, ktorá je len prejavom ich slabosti, bola zdrojom neúmerných príjmov nič neprodukujúcich obchodníkov, keď jediným efektom ich činnosti je ochudobňovanie obyvateľov SR a transfer obrovských súm finančných prostriedkov do zahraničia, namiesto toho, aby sa dostali do finančného „krvného“ obehu v SR, napr. cez maloobchodnú sieť, čo by v konečnom dôsledku podporilo výrobu, obchod, zamestnanosť a životnú úroveň všetkých vrstiev obyvateľstva. Z ust. § 3 ods. 5, veta tretia zák. č. 250/2007 Z. z. vyplýva, že súd prvej inštancie sa má zaoberať tým, či je splnená hmotnoprávna podmienka priznania nároku na PFZ, teda či bol spotrebiteľ v spotrebiteľskom spore úspešný a v súdnej veci to znamená, že súd prvej inštancie sa má zaoberať tým, či bola v súdnom konaní, vedenom na Okresnom súde Bardejov, sp. zn. 5Csp/23/2019 ako spotrebiteľka, v zmysle Zákona, proti žalovanému úspešná a čím je tento úspech vyjadrený z

hľadiska jeho kvantitativity a kvality. To rozsudkom vydaným v základnom konaní a jeho odôvodnením, je definované, po stránke kvalitatívnej aj kvantitatívnej porušenie spotrebiteľského práva a súd konajúci o PFZ nemôže dôjsť k iným záverom ohľadne rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, ako bol tento zistený v základnom konaní, teda nie je oprávneným revidovať právoplatný rozsudok vydaný v základnom konaní. PFZ je, ako súčasť spotrebiteľského práva špeciálnym ustanovením a § 3 ods. 5 veta tretia Zákona je potrebné vykladať podľa jeho znenia a nie podľa analógií, ktoré sú na mieste v právnej úprave iných inštitútov, ale nie sú obsiahnuté v slovách a texte § 3 ods. 5 veta tretia Zákona, v zmysle základných zásad CSP. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu Zákona, či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje PFZ a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že platné znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa ešte zmiernilo podmienky poskytnutia PFZ, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo hoci aj len spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Aj pri výklade § 3 ods. 5 Zákona, v znení účinnom do 9.6.2013 treba zdôrazniť, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu bez toho, aby ujma nastala alebo čo i len hrozila. Postačovala aj len spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti privodiť ujmu spotrebiteľovi, a základ nároku na finančné zadosťučinenie bol daný (arg. „má právo“). Po 9.6.2013 právo na PFZ vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi. Žiadne matematické, psychologické, sociálne, či zdravotné, ani iné úvahy, ktoré by dávali do pomeru, ktorý z účastníkov bol z komplexu vzájomných právnych vzťahov a z nich vyplývajúcich práv a povinností viac, alebo menej poškodený, vôbec do úvahy neprichádzajú, a to ani snahou o využitie inštitútu dobrých mravov. Pri inštitúte PFZ, ide o osobitnú právnu úpravu, ktorá nijako neobmedzuje obchodníka, aby svoje zákonné nároky mohol uplatniť voči spotrebiteľovi riadne a včas a ak tak nerobí, nedáva súdu kompetenciu, poskytnúť obchodníkovi, ktorý svoje práva nevyužije ochranu, ako keby to bol on, kto je slabšou stranou a nepriznať spotrebiteľovi PFZ, alebo ho extrémne znížiť, ak všetky zákonné podmienky na priznanie PFZ spotrebiteľ splnil, ako je tomu v súdnej veci, poukazujúc napr. na to, že ani spotrebiteľ nespĺnil všetky svoje povinnosti. PFZ nadväzuje len na úspech spotrebiteľa v základnom konaní, nie aj na jeho hoci len čiastočný neúspech. Čiastočný úspech spotrebiteľa v základnom konaní, je vo vzťahu na ňaj nadväzujúce konanie o PFZ, vždy 100 % - ným úspechom. Aj bez stanovenia kritérií výšky PFZ, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite a ak sa dopustí, tak nesie riziko neúspechu a sankcie vo forme PFZ. Relatívna neurčitosť hypotézy zákona sa tak stáva v konkrétnej súdnej veci absolútnou, konkrétnou a určitou a to konkrétnym naplnením požiadavky zákona, ktorým je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom, a osobitnými predpismi, čo je konkretizované rozsudkom v základnom konaní, na ktoré konanie o PFZ nadväzuje. Zo zákona nevyplýva, aby spotrebiteľ dokazoval akúsi intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku spotrebiteľa, ako ho pociťoval a prežíval a podobne. Spotrebiteľ má teda podľa Zákona tvrdiť a dokazovať len to, že na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto Zákomom a osobitnými predpismi a nič iné. Zo Zákona súčasne logicky vyplýva, že čo sa týka rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je v teraz súdnej veci definovaná rozsudkom vydaným v základnej veci, t. j. rozsudkami Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 5Csp/23/2019, zo dňa 25.9.2019 a jeho odôvodnením, ktoré sú hmotnoprávnou podmienkou nároku na PFZ a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o PFZ ani rozširovať ani zužovať, a je určujúci aj pre úvahu súdu o výške PFZ. Aj keby sa zistilo v konaní o PFZ porušenie aj ďalšieho spotrebiteľského práva, aké zistil súd v Základnom konaní, nemožno naň prihliadať, nakoľko nebude spĺňať požiadavku Zákona, na úspech na súde, ale na druhej strane, ak súd v základnom konaní zistil porušenie toho ktorého spotrebiteľského práva, nemôže súd konajúci o PFZ dôjsť k záveru, že o porušenie spotrebiteľského práva nejde. Norma nikdy nevyžadovala ujmu, ale je pravdou, že do 9.6.2013 vyžadovala, aby konanie dodávateľa bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Teda ani žiadna ujma, ale ani žiadna priama hrozba ujmy, ale len možnosť privodiť ujmu. Od 10.6.2013 sa zrušila požiadavka ujmy, aj čo i len

možnosti privodenia ujmy. Stačí úspech spotrebiteľa, čo sa týka spotrebiteľského práva, na súde. Táto história normy má svoj význam. Treba ju dodržiavať a nie je možné plnú právnu normu, nahradiť dotvorením o pojmy, ktoré norma neobsahuje a patria do iného právneho inštitútu. K významu ujmy, že nie je podmienkou základu nároku na posudzovaní PFZ, poukazuje napr. na uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/78/2017, z 30.10.2017, z ktorého odôvodnenia 20., vyberá: „Ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení skorších predpisov pre vznik tohto práva nevyžaduje, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.“ Z rozsudku Krajského súdu Prešov, sp. zn. 20Co/192/2016, z 30.11.2017, z odôvodnenia 8., vyberá: „Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.“ Poukazuje aj na publikáciu: Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, 512 s.: „keďže podľa § 3 ods. 5 má spotrebiteľ právo aj na primerané finančné zadosťučinenie, v prípade ak sa proti porušiteľovi svojho práva úspešne dovolá konštatovania jeho porušenia. V danom kontexte je zrejmé, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie pre fyzickú osobu, ktorá je spotrebiteľom je daný nezávisle od toho, či konaním dodávateľa spotrebiteľovi bola spôsobená škoda alebo nie.“ Zo skutočnosti, že výšku PFZ určuje súd voľnou úvahou logicky vyplýva, že ani výšku PFZ spotrebiteľ nedokazuje. Voľná úvaha súdu však nemôže byť svojvoľou a už vôbec nie jej paušalizáciou. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobí, alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva a predovšetkým z tohto objektívneho kritéria by mal súd pri úvahe o výške PFZ vychádzať. Pritom poukazuje na trend v rozhodovacej praxi, keď prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali PFZ práve vo výške v akej bola, v súvislosti s obohatením sa dodávateľa, alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohatiť, uplatnená. Poukázala na množstvo rozhodnutí Krajského súdu v Prešove týkajúcej sa finančného zadosťučinenia priznaného spotrebiteľom. Inštitút PFZ prechádza vývojom. Postupne bolo väčšinou rozhodovacou praxou ustálené, že podľa zákona je nerozhodné, či je spotrebiteľ v pozícii žalobcu alebo žalovaného, či sám svoje povinnosti voči dodávateľovi splnil alebo nie, že PFZ mu patrí za porušenie spotrebiteľského práva vo vzťahu ku každej spotrebiteľskej zmluve, uzatvorenej s tým istým dodávateľom a podobne, tak rovnako vývojom prechádza aj určovanie výšky PFZ. Čo sa týka výšky PFZ, ako poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu Prešov vyššie, tak stále viac prevažuje prax priznávania PFZ v takej výške, v akej sa dodávateľ chcel na úkor spotrebiteľa obohatiť a osobitne vo veciach, v ktorých sa aj dodávateľ na úkor spotrebiteľa skutočne bezdôvodne obohatil, a spotrebiteľ bol nútený domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia súdnou cestou, pričom z dostupnej judikatúry mi nie je známy prípad, aby niektorý dodávateľ vydal bezdôvodné obohatenie dobrovoľne, alebo sa vzdal práva z neprijateľnej zmluvnej podmienky, prípadne uznal iné vady spotrebiteľskej zmluvy, alebo aby sa nepokúsil až na výnimky, zabrániť vydaniu bezdôvodného obohatenia a určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, alebo iných väd spotrebiteľskej zmluvy, aj v odvolacom konaní. Ak má preto inštitút PFZ plniť okrem satisfakcie aj odstrašujúcu funkciu tak táto sa určite nedá docieľiť ukladaním PFZ v paušálnej výške 50,- eur pri porovnaní s násobne väčšími sumami, o ktoré sa dodávateľ reálne bezdôvodne obohatil, alebo sa chcel na úkor spotrebiteľa obohatiť. Postupom času, by vzhľadom na zatiaľ mizivé účinky ukladania PFZ, logicky mal nasledovať trend nie znižovania výšky PFZ, ale jeho zvyšovania, a zo žiadnej právnej normy nevyplýva ani obmedzenie, že by sa tak nemohlo diať aj nad výšku súm, o ktoré sa dodávateľ obohatil, alebo chcel obohatiť a osobitne by to bolo namieste tam, kde sa dodávateľ reálne na úkor spotrebiteľa obohatil a na to, aby bezdôvodné obohatenie vydal, musel spotrebiteľ absolvovať niekoľkoročné súdne konanie. Rovnako, ak v základnom konaní došlo k viacnásobnému porušeniu spotrebiteľského práva, vyjadrenému napr. povinnosťou dodávateľa vydať bezdôvodné obohatenie a súčasne bola určená neprijateľnosť zmluvnej podmienky, PFZ by malo predstavovať sčítanie súm za každý úspech spotrebiteľa v takto žalobou spojennej veci o viacero nárokov, ako napr. rozhodol Krajský súd Prešov, keď rozsudkom sp. zn. 4Co/59/2019, z 27.2.2020, potvrdil PFZ vo výške 1.454,37 eura a rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/125/2019, z 27.2.2020, potvrdil PFZ vo výške 1.276,98 eura, ktorými boli sčítané sumy PFZ jednak za bezdôvodné obohatenie, na ktoré bol dodávateľ zaviazaný, aj za určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. K ojedinelej rozhodovacej praxi Krajského súdu Prešov, ktorou boli zmenené prvoinštančné rozsudky na 50,- eurové paušály poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 9Co/46/2019, z 30.5.2019 a na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 17Co/92/2019, z 3.12.2019. Obdobnú prax u iných senátov, z dostupných prameňov neobjavila. Medzi rozhodnutiami Krajského súdu Prešov, presadzujúcimi minimalizáciu výšky PFZ a

absolútnou väčšinou ďalších senátov, je natoľko priepastný rozdiel, že je doslova nešťastnou zhodou okolností, ak vec v rámci odvolania napadne do takého minimalistického senátu, a spotrebiteľovi bude priznaný až len ponížujúci zlomok sumy, ktorá by mu bola s vysokou pravdepodobnosťou priznaná, ak by vec napadla do niektorého z väčšinovo rozhodujúcich senátov. To nemá nič spoločné ani so zákonnosťou, ani so spravodlivosťou. Na podporu vyjadrenia poukázala na ďalšie rozhodnutia, týkajúce sa posudzovania výšky PFZ. Rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/295/2014, z 24.9.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina, sp. zn. 11Co/471/2015, z 28.6.2016 a v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017, z 30.1.2019, bolo priznané PFZ vo výške 1.194,98 eura, čo predstavuje 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. Mylné chápanie inštitútu PFZ môže mať základ v názore, že inštitút PFZ nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu. Chápala by, ak by sa tvrdilo, že nemá slúžiť na bezdôvodné obohatenie sa žalobcu, ale nie, že nemá slúžiť na obohatenie. Nakoľko inštitút PFZ nepozná žiadnu alternatívu k peňažnej forme PFZ, tak z toho vyplýva, že úspešnou žalobou sa práve spotrebiteľ obohatiť musí. Nemožno však stotožňovať obohatenie, s bezdôvodným obohatením. Každé získanie finančných prostriedkov je predsa obohatením sa subjektu, ktorý finančné prostriedky získal. Žalovaný ako keby stotožňoval legálne získanie finančných prostriedkov s nelegálnym bezdôvodným obohatením a každému, aj legitímnemu obohateniu sa, pripisuje pejoratívny význam. Je predsa rozdiel, či sa obohatí dodávateľ na úkor spotrebiteľa, porušením zákona a na základe rozsudku súdu musí toto bezdôvodné obohatenie vydať, alebo či sa na úkor dodávateľa „obohatí“ spotrebiteľ, rozsudkom priznávajúcim PFZ, teda legálne a na základe zákona. Stručnejšie a všeobecnejšie povedané, ak z názoru žalovaného vyplýva, že inštitút PFZ nemá slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, tak z § 3 ods. 5 veta tretia Zákona vyplýva presný opak. Ak inštitút PFZ „očistíme“ od všetkých prívlastkov, tak svojou podstatou práveže nie je ničím iným, ako tým, že na jednej strane obohacuje spotrebiteľa na úkor dodávateľa, o odmenu za úspech v spotrebiteľskom súdnom konaní a na druhej strane finančným sankcionovaním, ako trestom, postihuje dodávateľa, za porušovanie spotrebiteľského práva. Zákon nepočíta s morálnou satisfakciou a s peňažným zadosťučinením, len ako jej doplnkom, alebo alternatívou, ale počíta výlučne len s finančnou satisfakciou, v ktorej už logicky je obsiahnutá aj satisfakcia morálna. Pokiaľ sa žalovanému javí, že inštitút PFZ by mal slúžiť na akýsi duplicitný postih dodávateľa a duplicitnú výhodu spotrebiteľa, tak kým príslušná právna norma platí, tak je to pravda. Je to logické, spravodlivé a morálne. Nevyhnutnou podmienkou priznania PFZ je práve jeden postih dodávateľa a jedna výhoda spotrebiteľa, vyjadrená úspechom spotrebiteľa a neúspechom dodávateľa v základnom konaní a v prípade priznania PFZ spotrebiteľovi, logicky musí ísť o druhú nevýhodu dodávateľa a druhú výhodu spotrebiteľa. Stačí, aby dodávateľ dodržiaval zákon, a nemôže existovať ani jeden prvý postih v základnom konaní, ani druhý postih v konaní o PFZ. Z uvedených dôvodov navrhuje žalobe vyhovieť a zaviazať žalovaného nahradiť trovy konania v plnom rozsahu. Totožné vyjadrenie žalobkyňa podala aj dňa 26.1.2021.

6. Na uvedené podanie žalobkyne reagoval žalovaný podaním doručenom súdu dňa 29.10.2020. Uviedol, že trvá na predchádzajúcich podaniach v celom rozsahu. Poukazuje na skutočnosť, že žalobcovi nič nebránilo podať návrh na doplnenie žaloby o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia už v predošlom konaní. Právny zástupca žalobcu tým, že podáva osobitne žalobu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia nekoná v prospech klienta, ale vo svoj vlastný, čím sa snaží vyúčtovať si ďalšie trovy právneho zastúpenia, pričom takéto konanie právneho zástupcu nie je ojedinelé. Konanie Žalobcu formou žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam. Žalobca sa teda mohol brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Má za to, že domáhanie Žalobcu primeraného finančného zadosťučinenia, nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, nebolo by vhodné ju priznať. Má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie vydané v konaní vedenom Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 5Csp/23/2019. Má za to, že rozsudok Okresného súdu Bardejov má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanie náhrady finančného zadosťučinenia za neprimerane. Domáhanie Žalobcu primeraného finančného zadosťučinenia, nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, nebolo by vhodné ju priznať a nebola náležitým spôsobom odôvodnená. Navrhol, aby súd po vykonanom dokazovaní žalobu zamietol ako nedôvodnú v celom rozsahu a žiada o úhradu trov konania.

7. Na pojednávanie nariadené na deň 11.10.2021 sa dostavili žalobkyňa a jej právny zástupca. Nedostavili sa žalovaný, ktorý ospravedlnil svoju neúčasť, o odročenie pojednávania nežiadal a právna zástupkyňa žalovaného, ktorá neospravedlnila svoju neúčasť, o odročenie pojednávania nežiadala. Preto súd v súlade s ustanovením § 180 CSP vec prejednal v ich neprítomnosti s prihladením na

obsah spisu a vykonané dokazovanie. Pojednávanie bolo odročené za účelom vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením tvrdením strán sporu a v spise pripojených listinných dôkazov (návrhmi s prílohami, ďalšími vyjadreniami žalovaného a žalobkyne s prílohami, obsahom rozhodnutia vo veci sp. zn. 5Csp/23/2019 a sp. zn. 3Csp/40/2018) a zistil tento skutkový stav veci:

9. V konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp. zn. 5Csp/23/2019 sa žalobkyňa S. D. voči žalovanému POHOTOVOST' s.r.o. domáhala podanou žalobou určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky s prísl. (vec vylúčená z konania sp. zn. 5Csp/122/2018). Pôvodné konanie sp. zn. 5Csp/122/2018 sa týkalo žaloby žalobkyne voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.814,- eur s prísl., kde žalobkyňa bola úspešná v celom rozsahu. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 25.9.2019, č.k. 5Csp/23/2019-23 súd rozhodol tak, že určil, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, z 01.02.2013, uzavretej medzi účastníkmi konania, v bode 10 v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach/e tak, ako je to uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Časť poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšná časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že :

2. Svoju žalobu odôvodnila žalobkyňa tým, že so žalovaným uzavrela Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX z 01.02.2013 (ďalej len „Zmluva“). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 400,- Eur za poplatok vo výške 288,- € s tým, že celková čiastka vo výške 688,- € bude zaplatená do 8.10.2013. Na predmetný úver žalobkyňa zaplatila celkovo 2.214,- Eur. Uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Predmetná zmluva č. XXXXXXXXXX neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a), c), f), j) a k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, preto je predmetný úver podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona bezúročný a bez poplatkov. V zmluve o úvere je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 39,15 %, pričom priemerná úroková miera z úverov poskytnutých rezidentom eurozóny pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do 1 roka bola za február 2013 vo výške 9,44 % p.a., teda výška ročnej úrokovej sadzby je viac ako štvornásobne vyššia. Výška úrokov musí byť v súlade s § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. V opačnom prípade je právny úkon absolútne neplatný, preto považuje ročnú úrokovú sadzbu uvedenú v zmluve za absolútne neplatnú. Žalobkyňa bol poskytnutý úver vo výške 400,- €, pričom na splátkach žalovanému zaplatila celkom sumu 2.214,- €. Má za to, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil a preto podľa § 451 ods. 1, 2 OZ je povinný bezdôvodné obohatenie vo výške 1.814,- € vydať žalobkyňi. Žalobkyňa ďalej uviedla, že predmetná zmluva o pôžičke obsahuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 10) v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach/e tak, ako je to uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Časť poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšná časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“. Žalobkyňa zaplatila žalovanému poplatok vo výške 288,- €, žalovaný však za takýto poplatok neposkytol reálne plnenie. Nejde o individuálne dojednanie a svojou výškou na jednej strane a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto podľa § 53 ods. 1 OZ predstavuje neprijateľnú podmienku, keďže zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké administratívne plnenie ide.

3. Okresný súd Bardejov rozsudkom zo dňa 29.03.2019 č.k. 5Csp/122/2018-41 postupom podľa § 273 písm. a) C.s.p. rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného tak, že I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 1.814,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.814,00 Eur od 04.01.2019 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom priznal žalobkyňi voči žalovanému v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a III. výrokom žalobu žalobkyne v časti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky vylúčil na samostatné konanie. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 24.04.2019. Žalobe v časti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá bola vylúčená na samostatné konanie, bola pridelená sp.zn. 5Csp/23/2019.

7. Z Úverovej zmluvy zo dňa 01.02.2013 č. XXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom vyplýva, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 400,00 Eur. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 288,00 Eur, t.j. spolu zaplatiť čiastku 688,00 Eur a to v 1 splátke vo výške 688,00 Eur splatnej dňa 08.10.2013. Celkový poplatok dlžníka spojený s úverom je tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 104,40 Eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 183,60 Eur. RPMN vypočítaná v zmysle zákona je vo výške 125,58 %.

30. V konaní bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá úverová zmluva č. 8005026246 z 01.02.2013, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý zo strany žalovaného úver vo výške 400,00 Eur s tým, že žalobkyňa sa zaviazala celkovo sumu 688,00,00 Eur a to v 1 splátke splatnej dňa 08.10.2013. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné.

31. Právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným založený predmetnou zmluvou o úvere uzavretou dňa 01.02.2013 súd posúdil ako vzťah spotrebiteľský podliehajúci právnomu režimu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Súd vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný mal v čase uzavretia zmluvy postavenie veriteľa tak, ako ho definuje ustanovenie § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., pretože ako právnická osoba poskytol žalobkyni spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa uzavrela zmluvu ako fyzická osoba, pričom zo zmluvy nevyplýva, aby úver brala na účel výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania, a teda má v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. postavenie spotrebiteľa. Predmetná zmluva je tak v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluvou spotrebiteľskou.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené závery neobstojí procesná obrana žalovaného, že zmluvné strany sa v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka v zmluve o úvere dohodli, že všetky právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Súd poukazuje na to, že z jeho činnosti mu je známe, že predmetná zmluvná podmienka, ktorá je v rovnakom znení používaná zo strany žalovaného, už bola právoplatnými rozhodnutiami súdov určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, napr. rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 5C/192/2014-42 zo dňa 04.02.2015 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 5C/192/2014 zo dňa 24.06.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/476/2015 zo dňa 19.07.2016, rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5C/119/2014-81 zo dňa 01.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/219/2015 zo dňa 02.07.2016. Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka súdy videli v tom, že podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchýliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Je nesporné, že žalobkyni ako spotrebiteľke v predmetnom záväzkovom vzťahu so žalovaným ako dodávateľom poskytuje väčšiu ochranu jej práv právnou úpravou zakotvenú v Občianskom zákonníku ako v Obchodnom zákonníku, keďže ju vo vzťahu s dodávateľom chráni ako slabšiu zmluvnú stranu. Preto dojednanie, že záväzkový vzťah medzi stranami sporu sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka, je zmluvným dojednaním, ktoré sa odchyľuje od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Zároveň má súd za to, že uvedená zmluvná podmienka nebola dojednaná individuálne, žalobkyňa nemohla ovplyvniť obsah Všeobecných obchodných podmienok v tejto časti, pričom Všeobecné obchodné podmienky žalobkyňou neboli ani podpísané. K uvedeným záverom dospel aj súd v prejednávanej veci.

34. Súd sa ďalej zaoberal tým, či zmluvná podmienka obsiahnutá v bode 10 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalobkyňa v predmetnom zmluvnom dojednaní uznala dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške, pričom zo znenia zmluvy o úvere vyplýva, že poplatok vo výške 288,00 Eur je tvorený úrokom vo výške 104,40 Eur a administratívnymi nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 183,60 Eur.

35. Vzhľadom na procesnú obranu žalovaného sa súd zaoberal tým, či administratívny poplatok podlieha preskúmanej právomoci súdu. Podľa názoru súdu administratívny poplatok, ktorý je uvedený v zmluve, nie je dojednaním o hlavnom predmete plnenia, ktorým pri zmluve o úvere je záväzok poskytnúť dlžníkovi finančné prostriedky a záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté finančné prostriedky. Na základe uvedeného teda administratívny poplatok podlieha prieskumu, či jeho dojednaním nedošlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

36. Poplatok, ktorý sa žalobkyňa zaviazala zmluvou o úvere zaplatiť žalovanému okrem sumy úveru (400,00 Eur) činí celkovo 288,00 Eur, z ktorej predstavuje úrok 36,25 % (104,40 Eur) a administratívne náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy úvere spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou 63,75 % (183,60 Eur). Žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 400,00 Eur, pričom sa zaviazala vrátiť

688,00 Eur. Z toho je zrejme, že administratívny poplatok tvorí podstatnú časť poplatku, ktorý mala žalobkyňa vrátiť žalovanému. Súd tento poplatok vyhodnotil ako neplatný z dôvodu rozporu s § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie zákona. Obchádzanie zákona videl súd v tom, že dojednanie tak vysokého administratívneho poplatku prevyšujúceho úrok, nie je ničím iným ako snahou obísť ustanovenia o tom, že výška úrokov pri úvere nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi a zároveň mal spôsobiť neúmerne navyšovanie úveru. Samotné dojednanie administratívneho poplatku protizákonné nebolo a v čase uzavretia úverovej zmluvy právnym predpisom nebola ani stanovená, resp. obmedzená výška úroku pri úveroch. Z rozhodnutí súdov Slovenskej republiky je však zrejme, že dojednanie úrokov v neprimeranej výške bolo a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Taktiež výška administratívneho poplatku je 45,90 % z poskytnutej čiastky a teda je nepochybné, že takýto poplatok značne prevyšuje náklady, ktoré má žalovaný s vypracovaním a uzatvorením zmluvy, a preto je takýto poplatok neprimeraný. Súd je preto toho názoru, že administratívny poplatok spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľný.

38. Nakoniec súd poukazuje na to, že rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 11C/42/2012-46, zo dňa 13.09.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 5Co/219/2013-91, zo dňa 21.08.2014 bolo určené, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, a ako taká je absolútne neplatná. V rozhodnutí súd uviedol, že „Podľa názoru súdu požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme.“ V danej veci ide o obdobnú podmienku, a preto je žalovaný je povinný zdržať sa používania podmienky s obdobným znením.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 800502624 zo dňa 01.02.2013 uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru - bod 10 v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach/e tak, ako je to uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Časť poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšná časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže žalobkyňa ňou uznala voči žalovanému dlžnú sumu vrátane poplatku, pričom jeho časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, pričom súd vyhodnotil uvedené zmluvné dojednanie o administratívnom poplatku za neprijateľné. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

40. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Z rozhodovacej činnosti súdov vyplýva, že za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

41. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol vo veci samej tak, ako je uvedené v I. výroku tohto rozsudku.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.11.2019.

10. V konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp. zn. 3Csp/40/2018 sa žalobkyňa S. D. voči žalovanému POHOTOVOSŤ s.r.o. domáhala podanou žalobou povinnosti žalovaného zdržania sa

použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov s prísl.. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 15.10.2018, č.k. 3Csp/40/2018-71 súd rozhodol tak, že Žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 01.02.2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 01.02.2013 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že :

3. Žalobkyňa uzavrela dňa 01.02.2013 so žalovaným v 1. rade zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorej súčasťou bola Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 01.02.2013. Uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy môže zabezpečiť plnenie z už splatnej pohľadávky, nie z pohľadávky, ktorá sa stane splatnou do budúcnosti.

28. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ, na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z.z.. Do Občianskeho zákonníka bola spotrebiteľská zmluva zakomponovaná novelou č. 150/2004 účinnou od 01.04.2004 a režim typových zmlúv bol do nášho právneho poriadku zavedený novelou zákona o ochrane spotrebiteľa č. 310/1999 účinnou od 01.01.2000. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jeho zmeny. Základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t.j. ustanovuje, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú absolútne neplatné, a teda nie je potrebné aby sa ich neplatnosti spotrebiteľ dovolával. I v prípade spotrebiteľských vzťahov vzniknutých pred nadobudnutím účinnosti zákona, ktorý bol režim spotrebiteľských zmlúv do nášho právneho poriadku transformovaný, je treba cestou výkladu podústavného práva dosiahnuť, zabezpečiť právnu ochranu i v týchto prípadoch, nakoľko materiálne nahliadané pozícia kontrahenta, uzatvárajúceho zmluvu pred nadobudnutím účinnosti zákona sa nijako nelíši od spotrebiteľa uzatvárajúceho zmluvu už v režime spotrebiteľských zmlúv, to znamená, že práva dodávateľa vzniknuté na základe zmluvných podmienok, ktoré by mali podľa neskoršej právnej úvahy povahu tzv. neprijateľných, resp. neprimeraných podmienok a ktoré by tak boli s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení ex lege neplatné, nemôžu v zmysle ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 265 Obchodného zákonníka používať právnu ochranu (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. 1.ÚS 342/2009, uznesenie KS v Žiline sp. zn. 9Co 236/2010 zo dňa 30.08.2010, uznesenie KS Prešov z 30.09.2009 sp. zn. 7 CoE 34/2009, rozhodnutie KS v Nitre z 10.02.2009 sp. zn. 6Co 254/2008). Odporca poskytuje za odplatu službu, navrhovateľka túto službu využívala na základe odporcom pripravenej zmluvy. Navrhovateľka nemala možnosť individuálne zmluvu pripomenkovať. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam treba na zmluvu účastníkov pozeráť ako na spotrebiteľskú zmluvu. Tým sa zároveň otvára priestor pre tzv. súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Nemali by byť pritom žiadne pochybnosti, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu informovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej (predtlačenej) zmluvy.

29. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ z 27. 6. 2000, Oceano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia súdneho dvora vo veci C-76/10 Pohotovosť/Korčkovská).

30. Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí. (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro bod 37, Asturcom bod 51).

31. Podľa čl. 3 ods. 1 smernice 93/13/EHS zmluvná podmienka ktorá nie je individuálne dojednaná sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

32. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života (pozri uznesenie súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50).

33. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka zakotvuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky v časti o inom, ako hlavnom predmete zmluvy sa rovná absolútnej neplatnosti zmluvy v uvedenom rozsahu.

34. Ustanovenie § 53a citovaného zákona sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné (§ 53 ods. 1, 4). Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často, vzhľadom na ich právnický jazyk a ich rozsiahlosť nemá možnosť či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Vždy treba vychádzať zo zásady „právo je umením dobrého a slušného“. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktorý vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv (v aplikačnej praxi súdov sa používa aj pojem typová, štandardná, adhézna zmluva). Ide o zmluvy, uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý dodávateľ používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

35. Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Ak by sa preukázal najmenej nepriamy úmysel veriteľa, išlo by pre zmenu o neplatnosť úverovej zmluvy pre rozpor so zákonom, Trestným zákonom § 235 TZ.

36. Súd s ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, z vyššie uvedených dôvodov podanej žalobe vyhovel a určil, že žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 01.02.2013 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade k zmluve o úvere č. 800502624 zo dňa 01.02.2013 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

V dôsledku podaného odvolania žalovaného voči vyššie uvedenému rozsudku, vo veci rozhodoval Krajský súd v Prešove, ktorý rozsudkom zo dňa 15.7.2019, č.k. 2Co/34/2019-100 potvrdil rozsudok ako vecne správny. Rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 16.8.2019.

11. Žalobkyňa súdu predložila :

1/ list žalovaného POHOTOVOSTĚ, s.r.o. zo dňa 1.3.2016 adresovaný Obci Raslavice označený ako Žiadosť o zrážky zo mzdy zamestnanca p. Anny Sabolovej. Poukázal na to, že podľa § 551 OZ uzavrel s p. Sabolovou dohodu o zrážkach zo mzdy a preto žiada o vykonanie zrážok zo mzdy menovanej mesačne do zaplatenia dlhu do výšky 2.781,40 eur. O výške úrokov z omeškania, zákonných úrokov bude známa dňom doplatenia istiny s poplatkom, budú informovať v žiadosti o úhradu úrokov z omeškania.

2/ list žalovaného POHOTOVOSTĚ, s.r.o. zo dňa 11.5.2017 adresovaný Obecnému úradu Raslavice označený ako Žiadosť o úhradu úrokov z omeškania, kde sa udáva, že dňa 19.1.02014 im bola zaslaná Dohoda o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej sa vykonávali zrážky zo mzdy p. Sabolovej. Týmto

oznánil, že dňa 9.5.2017 bola zaplatená celá istina úveru spolu s poplatkom a k dnešnému dňu je menovaná povinná uhradiť úroky z omeškania. Požiadal o vykonanie zrážok zo mzdy na uhradenie úrokov z omeškania do zaplatenia v sume 2.243,39 eur a poukázanie na jeho účet. Po vykonaní zrážok zo mzdy bude považovať tento vzťah za ukončený.

12. Na pojednávaní dňa 11.10.2021 právny zástupca žalobkyne udával, že žalobkyňa trvá na podanej žalobe zo dňa 4.8.2021, na svojom písomnom podaní, navrhuje žalobe vyhovieť a priznať náhradu trov konania. Sumy sú odôvodnené za použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky a sú odôvodnené v písomných návrhoch. Zotrvávajú na písomných návrhoch a odôvodneniach tak, ako je to uvedené v žalobe. K otázke akú sumu žalobkyňa na úver zaplatila, uviedol, že poukazuje na list žalovaného zo dňa 11.5.2018, kde udáva, že istina 122/2018 je zaplatená s poplatkom a žiada o zaplatenie sumy 2.243,39 eur ako úroky z omeškania.

12. Podľa § 3 ods. 3, 5 zák. č. 250/2007 Z.z. (o ochrane spotrebiteľa) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9). Odkaz na § 52- 54 Občianskeho zákonníka.

Podľa ods. 5 cit. ust. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) cit. zák. predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.

15. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne uplatnený podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v sume 300,- eur (pre neprijateľnosť zmluvne podmienky) a v sume 2.243,39 eur, teda sumy, o ktorú sa chcel žalovaný podľa žalobkyne na jej úkor obohatiť prostredníctvom zrážok zo mzdy u jej zamestnávateľa. O uvedenom sa viedli konania na tunajšom súde pod sp. zn. 5Csp/23/2019 a ps. zn. 3Csp/40/2018.

16. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka). V tomto súde poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016, v ktorom Najvyšší súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Rovnako súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 20Co/192/2016 z 30.11.2017, či sp. zn. 19Co/2/2019 z 18.7.2019, pričom z odôvodnia rozhodnutia vyplýva, že predpoklad pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie (čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti) tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Podľa názoru odvolacieho súdu na úspešné uplatnenie práva postačuje aj to, keď spotrebiteľ vyjadří nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou. Zákon nestanovuje žiadne kritéria ohľadom výšky primeraného finančného zadostučinenia a rozhodovanie v tomto smere ponecháva na úvahu súdu. Súd v tomto prípade vychádza zo skutočností, že inštitút primeraného finančného zadostučinenia plní satisfakčnú funkciu pre spotrebiteľa a má aj sankčnú funkciu, ktorou sa postihuje nepoctivý dodávateľ. Žiadna z týchto funkcií by nemala byť favorizovaná, ale mali by byť obe funkcie vyhodnotené rovnocenne. Súd za týmto účelom zohľadnil konkrétne okolnosti tohto prípadu.

17. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa preukázala splnenie základných formálnych zákonných predpokladov v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.. Má totiž nepochybne postavenie spotrebiteľa a bolo rozhodnuté o porušení jej práv, ktoré jej priznávajú právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa (OZ, zák. č. 129/2010 Z.z., aj zák. č. 250/2007 Z.z., a to v pôvodnom konaní sp. zn. 5Csp/23/2019 a sp. zn. 3Csp/40/2018), na základe ktorých bolo jej žalobám v pôvodných konaniach vyhovieť (vid' vyššie body 9, 10), pričom dokonca v pôvodnom konaní sp. zn. 5Csp/122/2018 bol žalovaný povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie z plnenia nad rámec poskytnutého úveru zo zmluvy úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 1.2.2013 (sumy 1.814,- eur ako rozdielu sumy zaplatenej 2.214,- eur a sumy úveru 400,- eur). Žalobkyňa bola v pôvodných konaniach aktívna, žalobami sa bránila voči nárokom žalovaného a s úspechom sa domohla ochrany svojich práv vyplývajúcich z vyššie cit. právnych predpisov (neprijateľnosť zmluvných podmienok a dohody o zrážkach zo mzdy). Teda splnila aj ďalší predpoklad uvedený v cit. ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., t.j. úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti. O uvedenom nemá súd žiadne pochybnosti. Kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom zodpovedá je očividné - žalovaný, ktorý v zmluvnom vzťahu medzi stranami sporu (zo zmluvy o úvere č. 800502624 zo dňa 1.2.2013) vystupoval ako dodávateľ a teda bol v pozícii silnejšej strany zmluvného vzťahu oproti žalobkyni - spotrebiteľke, ktorý si navyiac uplatňoval nároky voči žalovanej z neplatných - neprijateľných zmluvných podmienok.

18. Z uvedeného vyplýva, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie žalobkyni vznikol. Navyiac spomínaným porušením jej práv mohlo dôjsť aj k ujme materiálnej a to vo výške, ktorú si žalovaný žiadal poukázať prostredníctvom zrážok zo mzdy uplatnených listom zo dňa 11.5.2017 voči zamestnávateľovi žalobkyne v sume 2.243,39 eur. Teda došlo by k navýšeniu povinnosti žalobkyne na zaplatenie o 560 % !!! oproti sume poskytnutého úveru a teda sume reálnej zákonnej povinnosti žalobkyne na zaplatenie a to len na úrokoch z omeškania (nehovoriac o bezdôvodnom obohatení takmer o 450 % na istine úveru). Uvedené konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak, len ako konanie v rozpore s dobrými mravmi (hraničiace s úžerou, ako súd poukazoval aj v rozhodnutí vo veci sp. zn. 3Csp/40/2018). Takéto konanie dodávateľa jednoducho nemožno právne ani morálne akceptovať. Avšak ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. nepožaduje ako podmienku priznania nároku reálne spôsobenú ujmu spotrebiteľovi.

19. Zároveň je nutné uviesť, že žalovaný vystupoval ako dodávateľ - poskytovateľ spotrebiteľských úverov bankovým spôsobom v rámci svojho predmetu činnosti, preto súd predpokladá jeho znalosť právnych predpisov upravujúcich poskytovanie úverov spotrebiteľovi a náležitostí právnych úkonov a že mal konať s odbornou starostlivosťou a dodržať náležitosti právneho úkonu. Jedná sa o tzv. prezumcia znalosti práva. Taktiež je nepochybné, že žalovaný v postavení dodávateľa je tým silnejším účastníkom zmluvného vzťahu. Žalobkyňa ako bežný spotrebiteľ nemusela mať pochybnosti o zmluve a jej neprijateľných dojednaniach a mohla sa reálne spoľahnúť na veriteľa, že zmluva je platné uzavretá a je nutné plniť z nej vyplývajúce povinnosti.

20. Z vyššie uvedeného mal súd za to, že žalovaný nepostupoval proti žalobkyni ako spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou a chcel sa na jej úkor nezákonne (bez právneho dôvodu) obohatiť a to prostredníctvom neprijateľnej zmluvnej podmienky, či neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy. Takto žalobkyňa skutočne znášala stav právnej neistoty, zbytočne bola povinná platiť sumu, na ktorú nebol zákonný nárok (nad rámec poskytnutého úveru, nebyť vyššie uvedených konaní, pričom do výšky 1.814 eur plnila navyiac oproti povinnosti). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že bola vystavená porušeniu práva, ktoré bolo spôsobilé spôsobiť jej ujmu v majetkovej sfére, a v časti ju aj spôsobilo.

21. V tomto súd poukazuje, že zohľadnil aj skutočnosť, že žalobkyňa uhradila poskytnutú istinu úveru.

22. Po zhodnotení vyššie uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že je potrebné žalobkyni priznať primerané finančné zadosťučinenie, nakoľko jej právo ako spotrebiteľa bolo porušené, vo výške, ktorú žalobkyňa požaduje. Podľa názoru súdu suma, ktorú požaduje žalobkyňa ako primerané finančné zadosťučinenie (spolu 2.543,39 eur), je primeraná porušeniu jej práv žalovaným. Preto súd s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti (porušenie práv spotrebiteľa s prihliadnutím na odôvodnenie rozhodnutí vo veciach sp. zn. 3Csp/40/2018 a ps. zn. 5Csp/23/2019) po zhodnotení všetkých kritérií a funkcií primeraného finančného zadosťučinenia dospel k záveru, že primeranou sumou finančného zadosťučinenia je suma 2.243,39 eur a 300 eur (teda spolu 2.543,39 eur). Priznaná suma je primeraná zistenému skutkovému stavu, predstavuje sumu, o ktorú by sa žalovaný

na žalobkyni bezdôvodne obohatil, ak by došlo k plneniu na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy (konanie 3Csp/40/2018), pričom vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke vyslovenej v konaní 5Csp/23/2019 k bezdôvodnému obohateniu aj došlo (plnenie istiny s poplatkom na základe vykonávania zrážok zo mzdy - viď listy žalovaného zo dňa 1.3.2016 a 11.5.2017). Súd zohľadnil, že časť ujmy bola priznaná ako bezdôvodné obohatenie vo veci sp. zn. 5Csp/122/2018. Preto priznanú sumu súd považoval aj za nástroj satisfakcie, ktorej úlohou je vyrovnať narušenú rovnováhu, voči tomu, kto právo spotrebiteľa porušil. Kto ho porušil je evidentné, tj. žalovaný. Uvedené splní aj účel sankčného charakteru primeraného finančného zadosťučinenia pre veriteľa, ktorý sa nechoval v súlade tzv. prezumpciou znalosti práva. Zároveň bude pôsobiť aj preventívne, aby sa dodávateľ vyvaroval takéhoto konania.

23. Vzhľadom k uvedenému súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie finančného zadosťučinenia žalobkyni podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. v sume 2.543,39 eur.

24. Z vyššie uvedených dôvodov súd neakceptoval námietky žalovaného a neprihliadal na jeho argumentáciu udávanú v jeho vyjadreniach, nakoľko vo vzťahu k posúdeniu veci súdom nemali právnu relevanciu. S jeho námietkami voči uplatnenému nároku sa súd vyporiadal vyššie v odôvodnení rozhodnutia.

25. Súd tiež dodáva, že nie je jeho povinnosťou reagovať na každý argument strany sporu - konania. Povinnosťou súdu je však vysporiadať sa s relevantnými argumentmi, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ sa jedná o ďalšie námietky žalovaného, či žalobkyne súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 03. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“.

26. Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p..

27. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že ich náhradu žalobcovi priznal v rozsahu 100 %, keďže v konečnom dôsledku rozhodnutie súdu vo veci záviselo od jeho posúdenia súdom. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 C.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.